

2019. JANUÁR–MÁRCIUS

JÓ PÁSZTOR

A JÓ PÁSZTOR ALAPÍTVÁNY LAPJA • 16. ÉVFOLYAM 1–3. SZÁM

HARCOLNI – KÖTELESSÉG, PIHENNI – LEHETŐSÉG

Izgalmas háborús történet olvasása, tanulmányozása tartotta izgalomban hetekig a figyelmemet ez év elején. Kérdések hosszú sora indult meg bennem, amint újra meg újra áttekintettem, boncolgattam az esetet, melyet Sámuel Első Könyvének 30. fejezetében találtam, ki tudja, hányadszor, már igetanulmányozó életemben.

A „sztori” a következő. – Saul a királya akkor Izraelnek. Háború háborút követ. A hadsereg soraiból kiemelkedik egy ifjú fegyverforgató vitéz, név szerint Dávid. Kemény harcok sora bizonyítja, hogy ahol ez a délceg ifjú feltűnik a színen, ott „borítékolni lehet” a győzelmet. – Így volt ez egészen a „ciklági eset”-ig. Ott ugyanis az amalékiai túlereje „borzasztó” győzelmet aratott. Dávid háznépét is rabszíjra fűzték, minden élő és élettelen „holmiját” magukkal vitték.

A hős vezér bukása megrázott mindenkit. Dávid – szorult helyzetében – kikérte Ebjátár főpapnak a tanácsát. Hogyan tovább? – A nagy tiszteletnek örvendő „tiszteletes” első lépése az volt, hogy „megkérdezték” az Urat. Isten válasza ez volt: „üldözd! – utoléred! – kiszabadíthatod őket!”

Emberfeletti erőfeszítéseket igényelt a bosszú-szomjas ellent üldöző

háború. Eljutottak egészen a Beszór patakig. Ez a sivatag szélén egy veszélyes „vádi”, azaz föld-hasadék volt, és épp egy esős időszak kellős közepén járhattak. Sziklás mélységek, törésvonalak, örvénylő vízfolyások, ezek várták a „felszabadító hadsereget”.

Dávid hatszáz fős, válogatott martalóc vitézekből álló csapata dübörögve, megállíthatatlanul nyomult előre. De az újoncok nem bírták az iszonyú megterhelést. A kétszáz fős hadtest feladta a harcot. Kétszáz kardos vitéz lelassult, megállt, követelte a pihenést és az ételt. Lemaradtak, „letanyáztak”. A sereg egyharmada kidőlt a sorból. Egy lépést se tovább!

Dávid – a megígért isteni oltalom pajzsa alatt – nyomult tovább, megállíthatatlanul a négyszáz fegyveres „hiénájával”. Üvöltve vetették rá magukat a mit sem sejtő, dorbézoló ellenséges táborra. Visszakövetelte és visszaszerezte a zsákmányt az utolsó bocskorig. Bosszúszomjas, véres, kegyetlen rajtaütés! „Dávid virradattól napestig vágta őket, és senki sem szabadult meg közülük”. Kivéve azt a négyszáz – ki tudja, hová valósi – fiatalembert, akik tevére ülve elvágattak.

És most jön a tanulság! – Mindent visszaszerzett Dávid. Hazafelé

útkon összetalálkoztak azzal a kétszáz emberrel, akik rettentő kimerültségük miatt nem vehettek részt a győztes ütközetben. Dávid úgy döntött, hogy ezt a kétszáz katonáját is megjutalmazza a zsákmányból. – Ugyanúgy, mint a többieket. Véleménye szerint ezek nem lusta naplopók voltak, hanem testbenlélemben kimerült harcostársak.

Hosszasan elidőzgettem e mellett a történet mellett. Próbálok meghallani az üzenetet. Azon gondolkodom, hogy egy-egy mai lelki „harci alakulat”, azaz gyülekezet esetében mi szokott történni azokkal, akik lemaradtak, vagy kiszálltak a csatasorból? Miért gondolják a forgatagból kiállók, hogy nekik azért mégis csak van joguk részesedni a „hozádekből”, noha ők akkor éppen pihentek, vagy valami más miatt kimaradtak a nagy „megmozdulásból”?

Két példát említek. Mindkettő személyes, átélt, testközeli.

Egy régi nagy létszámú gyülekezet. A minden erőt megmozgató „harci cselekmény”: egy új imaház / templom / felépítése. Háromszáz fölötti a létszám, csaknem száz éves múlt, régi vágy és hiányérzet, hogy legyen már végre egy akkora közösségi épület-együttes, melyben igazán kibontakozhatna a gyülekezet nagy missziós tettvágya, boldog elképzelése a nagy „család” életéről.

Sok „kipróbált” idősebb testvér – családjával együtt, összeforrt hústagú előljárárság, nagy létszámú fia-

talság, tele ambícióval. Aki csak él és mozog, ott volt mindenki.

És a nem sokat tévő 33 %? Ott voltak ők is. Nagyon idősek, betegek, lelki sérültek, megbékélni soha nem akaró régi haragosok, vagy közönyös atyfiak, akik tulajdonképpen még soha meg nem tértek igazán, de áltatták magukat és minket is. És ott voltak, akik nem akartak újat építeni, mert nekik jó a régi is, amit még az apáink hoztak létre véres verejtékkel. Ha önekik jó volt, akkor nekünk is jó.

Végül is ott tartottunk, mint Dávid a ciklági események idején. Felépült az új imaház, és gyülekeztünk életében egy újabb fejezet kezdődött.

Dávid odament „ahhoz a kétszáz emberhez, akik fáradtak voltak ahhoz, hogy Dávidot kövessék”. És az Úr által vezetett főember felajánlotta nekik – isteni sugallat szerint – a vissza szerzett értékek reájuk eső részét. Ezt mondta ugyanis: „Atyámfiak! Ne tegyetek ilyet azzal, amit az Úr adott nekünk!. Mert ő őrzött meg bennünket, és ő adta kezünkbe a ránk támadó rablócsapatot. Ki hallgathatna rátok ebben a dologban? Hanem amekkora annak a része, aki elment a harcba, akkor legyen annak a része is, aki a fölszerelésnél maradt. Egyforma részt kapjanak!” (1Sám 30,23-24)

Számos gyülekezetünkben új fejezetek kezdődnek a missziómunkában. Mindenütt van azonban egy bizonyos százalék, akik „ki vannak borulva”, akik nem akarnak újat kezdeni, akik már megtették a maguk dolgait a gyülekezetben. Mindenütt vannak (sajnos!), akik megtéretlen, bár vallásos jogi státuszukat tíz körömmel védik, ők nem akarnak ennél többet. Megpróbálnak ugyan beilleszkedni az újba, de őket ne zavarja senki a régi meggyőződésükben. Elég értékesek ők így is, nem úgy, mint ez a sok fiatal törtető, nagyszájú! – Végül még nekünk kell örülnünk, hogy egyáltalán elfogadják a „zsákmány” rájuk eső részét.

Másodiknak azt is szeretném

elbeszélni, miként kerültem én a baptista missziós élet friss és gyönyörű forgatagába.

Legelső „gyülekezetem”, amikor még nagyon fiatal voltam, szinte gyermek, ez az új misszióállomás abban az időben keletkezett, egy kis bükki faluban. Volt egy protestáns egyház a településen és egy kisebb katolikus egység – kevés számú hívővel. A baptista gyülekezet tagjai – természetes módon azokból létesültek, akik vagy teljesen hitetlenek voltak, és éltek a maguk földhöz ragadt életét, vagy – felszínesen – a két említett felekezethez tartozónak látszottak. – Robotmunka a szőlőben vagy a szántón, hajnaltól késő estig, végkimerülésig. Nagyobb ünnepeken ott volt a család a templomban, de a férfiak rendszeresen betértek a kocsmába, egy harapásnyi italra.

Aki felébredt és megtért, új életet kezdett Jézus Krisztus által, és a gyülekezet lett számára a vonzó, meleg lelki lakóhely. Gyorsan növekedett az új közösség, ahol baptista módon – egyre nagyobb teret foglalt el közös idejükből a bibliaolvasás, tanulmányozás, lelki beszélgetés. Sokat énekeltek, főként a fiatalabbak, korosztály szerint, vagy együtt mindenki. Szépen megszervezték a csoportokat: vasárnapi iskola, fiúkör, lánykör, nőegylet, többszólamú énekkar. Hamarosan összebeszéltek a rézfúvosok, és ők is együtt est hoztak létre. Az ének-zene mindig kihallatszott az utcára is, az emberek megálltak, gyönyörködni, hallgatózni. Sokan aztán be is tértek a terembe.

Gyülekezeti munkásokat avattak. Gyülekezeti vén lett a lelkipásztor helyettese, voltak vasárnapi iskolai tanítók, kiváló segédkönyvekről gondoskodott a „Hitközség”. Vasárnap háromszor volt igetanulmányozás. Elkezdődtek az „ifjúsági szolgálatok”: személyes bizonyágtétel, versmondás, ének- és zenekari számok a jól szervezett műsorokban. Faluhelyen a baptista gyülekezet

imaháza ún. „kultúrházzá” nőtte ki magát.

Emlékszem, számosan voltak eleinte a korosabbak között írni-olvasni nem tudó személyek (analfabéták). Mi, fiatalok tanítottuk őket a betűvetésre és az olvasásra, mert bibliaolvasás nélkül nem lehet elképzelni igazi baptista hívő életet.

Régi irataim között találtam egy „ünnepi műsort”, 1944-ből. Ezt szeretném mellékelni írásomhoz, példaképpen, hogy ilyen is volt.

A noszvaji baptista ifjúság által 1944. február
27.-én vasárnapeste 1/2 6 órai kezdettel rendezendő

*Vöröskereszt ünnepélyének
műsora.*

Közreműködik a noszvaji baptista ifjúság ének és zenekara
Héthalmi Károly zenetanár vezetésével.

1. Hímnusz.
2. *Bevezető beszéd.* Tartja Nagy Lajos gyűl. vén.
3. *Gounod Ch.:* Testvérek jertek . . . Vegyeskar.
4. *Anonymus:* Megmentett vitéz . . . Költemény. Előadja Farkas Jánosné.
5. Zenekar.
6. *Dr. Ecsedy Aladár:* Megszólalnak a párnák . . . Csoportjátéket.
7. *Hug. E.:* Jézushoz jöjj kedves lélek . . . Vegyeskar.
8. *Ünnepi beszéd:* Tartja Gerzsenyi Albert baptista lelkipásztor.
9. *Sweeney R.:* Ama szép hon felé . . .
Sanhey D.: Mint a szép csillagok . . . Vegyeskar.
10. *Anonymus:* A haldokló katonája és a kis madár. Költemény. Előadja Gerzsenyi Sándor.
11. *Dodla:* Souvenir.
Héthalmi: Ha az élet . . . Hegedűszó. Előadja: Héthalmi Károly.
12. *Tármezei Erzsébet:* Élet és halál . . . Csoportjátéket.
13. *Héthalmi:* Fel mert eiközélg az éj . . . Férfikar.
14. *Gyóni Géza:* Csak egy éjszakára . . . Költemény. Előadja: Szendrey Jenő.
15. Zenekar.
16. *Nagy Lajos:* Vöröskereszt munkái . . . Költemény. Előadja Májánár Lajos.
17. *Roof G. F.:* Az Úr őrözm . . . Vegyeskar.
18. *Záróbeszéd:* Tartja Szabó Imre ref. lelkész.
19. *Héthalmi:* Adjon Isten jóéjszakát . . . Vegyeskar.

Műsormegváltás kötelező tetszés szerinti összeggel a Vöröskereszt javára.

Szinte az egész gyülekezet benne volt a „harc állományban”, mert igyekezett felzárkózni mindenki. Az áldás pedig és a kegyelem, a lelki-szellemi erő-többlet mindenki javát egyaránt szolgálta.

Gyülekezetekben hányan ülnek a parton, vagy az árok szélén, és várják a csodát? – S ha megtörténik, megosztjátok-e velük az áldást, az örömet, a szent élet áldott „hozadékát”? Tudtok-e együtt örüvendezni, és akartok-e velük ismét együtt dolgozni – újabb eredményekért, valaki újnak az üdvösségéért, illetve a saját üdvösségéért?

Dávid király nagylelkűsége Ciklagnál – örök példa számomra.

Gerzsenyi Sándor

Az öreg hajós – lassan célba ér

„Beszélük hajlott, ősz fejű halászok,
Hogy jön még egy nagy próbatétel itt,
A végső part előtt. Egy ősi átok
Szerint itt minden sajka széttörik.”
(Egy régi versidézete)

Beszélem én is. Ez valóban így van!
Gyorsan kiderül: minden itt marad.
...Eljött a vihar, noha nem is hívtam,
És eldőlt minden – néhány hét alatt.

Mert semmit sem hoztunk mi e világra.
Világos: semmit ki sem vihettünk!
Hisz megvan minden napnak kínja, gyásza,
Mindig búcsúznak, mindig temetünk.

A ránk ereszkedő ködön keresztül
Szemem valami fény-jelet kutat...
S a szívem hirtelen úgy belerendül,
Mert látom közeledni az Urat.

Szemem s hitem egymást segítve nézik,
Hogy fény villan a messze szirteken.
- Az már a túlpart? – Reménykedve hallom:
Az „arany-város” üzenget nekem.

Fények, csillogás. Már zenét is hallok.
Egy nagy szivárvány-csík emelkedik.
Látjuk és tudjuk: Isten üzent nekünk.
Örök szövetség jele az az ív.

Míg oda érünk, egyetlen teendőnk,
Hogy legyen rendben minden a hajón.
Rend a kabinban, és rend a szívünkben...
Hogy haza jussunk! – Ez az óhajom.

Gerzsenyi Sándor

A szerkesztő rovata

Útjára indítjuk a „Jó Pásztor” 16. évfolyamát. Ez egy tipikusan evangélikációs szám, négy biztonyságétellel, amelyeket a Baptista Teológiai Akadémia diákjai írtak. Megható történetek arról, hogy az Úr keze ma sem rövidült meg. Isten szeret minket, meggyógyít, megáld, bűnbánatra készítet, és a Szentlélek gyümölcsét termi meg bennünk. Magához hív, újjászüli, véd, vezet, kísér e földi létben, és átvezet a másik világba, az üdvözültek honába, a menny dicsőségébe.

Emlékezünk *Meyer Henrik* testvérre, a magyarországi misszió egyik óriására, aki 100 éve, 1919. március 4-én hunyt el Budapesten, és *Cserepka János* misszionárius lelkipásztorra, aki 100 éve született Püspökszilágyon 1919. február 4-én, és húsz éve hunyt el. Mindkettőjükről a 90 éves *dr. Szebeni Olivér* lelkipásztor ír a tőle megszokott alaposággal.

Bemutatjuk a 85 éves *Gerzsenyi Sándor* lelkipásztor költő most megjelent kötetét, amelynek címe: „*A keskeny út vándora*”.

Az Ady-centenárium kapcsán a költő két különösen értékes versét közöljük, irodalmi szerkesztőnk írásával.

Bemutatjuk továbbá „*A Kiskunság hívői*”-ről szóló, szintén új könyvet Szebeni testvér tollából.

Lelki épülést, szellemi növekedést kívánok minden Kedves Olvasónknak.

– a szerk. –

Élő Víz

Ismerek egynéhány forrást
Gyermekkorom óta,
Mely a vizet azóta is
Egyfolytában ontja.

Ezt nevezik élő víznek.
És nem fogy ki soha.
Nincsen személyválogatás,
Bárki mehet oda.

Ilyen a mi Megváltónk is:
Élő víz forrása.
Ki hozzá jön, megváltását
Mindenkinek adja.

Szent kegyelme elégséges,
És nincs annak ára.
Ki ebből a vízből iszik,
Várhat a csodára:

Hogy egyszer csak belőle is
Tiszta forrás fakad.
Nem tud mást, mint szeretetből
Menteni másokat.

Nem szégyellem!

Pecset rajtam Jézus neve.
Őt megvallani nem félek,
Biztonyságot teszek róla,
Segít ebben a Szentlélek.

Lelki erőt kérek tőle,
Hogy őt soha ne szégyelljem,
Legyek bátor, határozott,
Hitvalló krisztusi jellem.

A világ nem ismeri őt.
A keresztje csupán ékszer.
A szavait kigúnyolják –
Tapasztalom ezt elégszer.

Hirdessük hát Jézus nevét,
Valljuk, hogy mindenki hallja,
Hogy nevünket az Atyánál
Egykor majd ő is megvallja!

G. S.

Találkozásom a megmagyarázhatatlannal

AZ én találkozásom a megmagyarázhatatlannal nem csak az én történetem. Édesanyám betegségének és gyógyulásának történetén keresztül szeretném elmondani az én találkozásomat. Körülbelül 16-17 éves lehettem, amikor édesanyámnál rákot diagnosztizáltak. Szinte gyerekként szembesülni ezzel, édesanyám rákos, borzalmasan hangzott, megijedtem, valósággal letaglózott, mikor megtudtam. Fialat voltam, de tudtam, hogy ez mit jelent, milyen betegség, mennyi az esély.

Édesanyám is tudta, mégsem láttam rajta soha, hogy feladta volna a harcot, vagy sírt volna olyankor, mikor más is látja. Sokszor előfordult, hogy ő vigasztalt. Ez megmagyarázhatatlan volt. Miért történik mindez? Miért teszi próbára? És miért nem panaszkodik? Keresem a válaszokat. Persze ahogy ilyenkor lenni szokott, kapott kemoterápiát, gyógyszereket és mindent megtett, amit az orvosok mondtak neki. Mégis édesanyám mindig azt mondta, hogy Isten tudja, hogy mit miért cselekszik, és mivel születése óta hívó, már a nagyszülei is hívók voltak, tudta, hogy Isten az, aki segíthet, mindig ezt hangoztatta nekünk. Ezzel a tudattal élte meg a betegséget, a kezeléseket és a gyógyulást.

Számomra ez volt az a találkozás a megmagyarázhatatlannal, amit akkor nem fogtam fel, csak jóval később tudatosult bennem. Ez a bizalom Istenben az, amit egy nem hívó embernek nem lehet elmagyarázni. Soha nem ingott meg, soha nem hallottam panaszt tőle, soha nem szidta vagy kérte számon Istent, hogy miért ő. Az én fejemben sokszor megfordultak ezek a gondolatok, mert akkor még nem tudtam, hogy ez Isten tervének része. Miért ő? Miért az anyukám? Amikor soha nem tett semmi rosszat.

Ez megmagyarázhatatlan volt nekem, pedig sok emberrel beszélgettem erről, többek közt lelkészekkel is, de mindenki azt mondta, hogy ez nem olyan egyszerű, ezt nem lehet csak úgy elmondani. Egy lelkipásztor azt mondta nekem, hogy ezt meg kell érezni. Megérezni? Mit? Hogyan? Ez mit jelent? Nem tudtam. Abban az időben én nagyon távol kerültem Istentől, tinédzserként a lázadási korszakomat éltem, inkább az imaház mellé jártam, a haverok és minden más fontosabb volt, édesanyám betegsége sem segített abban, hogy közelebb kerüljek Istenhez. Őt hibáztattam.

Később, mikor édesanyámat gyógyultnak nyilvánították – öt évig kell tünetmentesnek lenni ehhez –, akkor kezdtem felfogni, hogy Isten milyen hatalmas, hogy Ő bármire képes, ha hiszünk benne, számára nincs lehetetlen. Anyukám az élő példa erre, sosem adta fel a hitet, mindennap imádkozott, nem fordult el Istentől.

Amikor meggyógyult, akkor értettem meg, hogy miről beszélt az a lelkipásztor. Megéreztem Isten jelenlétét, tudtam, hogy ezt Istennek kell megköszönnöm. Meg is tettem, összetörtem, sok idő után imádkoztam újra, közelebb kerültem Istenhez. Lehet, hogy Isten így akart engem ráébreszteni, hogy rossz úton járok? Talán. Nem tudom. Csak azt tudom, hogy számomra ez egy találkozás volt a megmagyarázhatatlannal.

Azóta persze már rájöttem, hogy vannak olyan dolgok, amiket nem lehet és nem is kell megmagyarázni. Ha ez nem történik, talán sosem kezdek el érdeklődni Istenről, sosem kerülök ide a teológiára és sosem hallom meg újra Isten ígését.

Nagy Norbert

Hogyan rendelkezhet adója 1+1%-áról?

- Az Adó 1+1% felajánlásáról az új online felületen, vagy a 18SZJA **EGYSZA** lapján illetve az erre a célra kialakított – a nav.gov.hu honlapján – nyomtatványkitöltő program segítségével az **18EGYSZA** jelű nyomtatványon ügyfélkapun keresztül is rendelkezhet.
- Az adó 1+% felajánlásáról a rendelkező nyilatkozatot **2019. május 20-ig** kell elektronikusan vagy postán megküldenie a NAV-hoz, akár a bevallás részeként, akár külön.
- Rendelkezése csak akkor lesz érvényes, ha adóját befizette és nincs adótartozása.
- Amennyiben 2018. évben benyújtott személyi jövedelemadó bevallásnál rendelkezett 1+1% felajánlásáról, annak határozatlan ideig illetve visszavonásig érvényes a kedvezményezése. Nem szükséges újra benyújtani az EGYSZA nyomtatványt.

A JÓ PÁSZTOR Alapítvány adószáma: 18696619-1-13

A Napsugár Gyermekmentő Alapítvány adószáma: 19175955-1-13

Mindkét alapítvány jogosult arra, hogy fogadja a befizetett adó 1%-át.

ADY-centenárium

Én már a gyermekkoromat is baptisták között éltem meg. Édesapám baptista „prédikátor” volt. Hívó körökben ilyen egyszerűen mondták legszívesebben: „prédikátor”, nehogy bárki is azt gondolja, hogy ő „pap”. Nem, ő prédikátor volt. Teológiát végzett, kiváló igehirdető lett belőle, más-egyházi kollégái lelkes úrnak szólították. Nagyon szeretett olvasni, tanulni. Édesanyám szintén irodalomkedvelő hívő fiatalasszony volt, még gyermek-verseket is szívesen írogatott a vasárnapi iskolások számára.

Ott, a vasárnapi iskolában hallottam Ady Endre „költő-óriás” nevét lefelől. Persze óva intettek bennünket, nehogy valaha is eszünkbe jusson Ady Endre verseket olvasni. Ne „merészkedjete” ilyen bűnt elkövetni! – mondta Farkas Jani bátyám, mert „ez” egy hitetlen, világi, tisztátalan életű ember volt, Lehet, hogy nagyon jól tudott verset fogalmazni, de ahogyan élte az életét, az elrettentő és elutasítandó példa mindenki számára. Olyan „fertőben” élt, hogy arról még beszélni is bűnös dolog.

Megtörtént tehát a „fel-homályosítás”, én azonban elkövettem azt a bűnös dolgot, hogy az elemi iskolai tanítóm közreműködésével mégis csak elolvastam egy Ady-verset. – Világosan emlékszem, hogy nekem nagyon tetszett a vers, sőt, még memorizáltam is, tudom a mai napig. („Az Úr érkezése”). Azóta is „titkos bűnként” hordozom agyamban ezt a „drága-gyöngyöt”.

Gimnazista koromban nem hogy javult volna, hanem csak romlott a helyzet. Katolikus középiskola, elfoglalt pap-tanárok. Irodalom órán a magyar tanár kimondta ugyan Ady nevét, másként nem tudta volna tudomásunkra adni, kiről van szó. A név kiejtése után előkapta a mellényzsebből a zsebkendőjét, és színpadiasan megtörölte vele a száját, majd

így szólt: „Hát, Adyról csak ennyit!”

Szeminarista koromban azonban már sikerült birtokba vennem a szögesdrót-kerítéssel körülzárt Ady Endre költészetét, és azóta is benne járok, tesztek megilletődött sétákat csodás költeményei között. Nagyon nagy költő volt Ady, a legnagyobbak egyike!

„Az Úr érkezése” – Ez pontosan így történik másoknál is, azóta is, nálam is, hogy – amikor már mindennek vége és jön az összeomlás, akkor – „csöndesen és váratlanul” átölel az Isten, magához szorít, és nincs több „jaj!”, csak „ó, Uram!” és „hála, hála, hála!” Néma ölelése „bilincs” ugyan, de a hozzá kapcsolódás biztonságos bizonyossága is átkarol. Amikor még a „háborús éjjel” se rettent, mert Ő velem marad.

Gerzsenyi Sándor

AZ ÚR ÉRKEZÉSE

Mikor elhagytak,
Mikor a lelkem roskadozva vittem,
Csöndesen és váratlanul
Átölelt az Isten.

Nem harsonával,
Hánem jött néma, igaz öleléssel.
Nem jött szép, tüzes nappalon,
De háborús éjjel.

És megvakultak
Hiú szemeim. Meghalt ifjúságom.
De Őt. A fényest, nagyszerűt
Mindörökre látom.

Ady Endre

IMÁDSÁG HÁBORÚ UTÁN

Uram, háborúból jövök én,
Mindennek vége, vége.
Békíts ki magaddal s magammal,
Hiszen Te vagy a Béke.

Nézd, tüzes daganat a szívem,
S nincs, ami nyugtot adjon.
Csókolj egy csókot a szívemre,
Hogy egy kicsit lohadjon.

Lecsukódtak bús, nagy szemeim
Számára a világnak,
Nincs már nekik látni valójuk,
Csak Téged, Téged látnak.

Két rohanó lábam egykoron
Térdig gázolt a vérben,
S most nézd, Uram, nincs nekem lábam,
Csak térdem van, csak térdem.

Nem harcolok és nem csókolok,
Elszáradt már az ajkam,
S száraz karó a két karom már,
Uram, nézz végig rajtam.

Uram, láss meg Te is engemet,
Mindennek vége, vége.
Békíts ki magaddal s magammal,
Hiszen te vagy a Béke.

Ady Endre

A HALÁL ÁRNYÉKÁBAN

1987. október 2. napján – általános iskolai tanuló voltam, 11 éves – súlyos autóbalesetet szenvedtem. Egész fejemre kiterjedő koponya-sérüléssel, sokkot kaptam, (később amnéziát), a kórházban tértem magamhoz.

Arra a napra pontosan emlékszem. Az indulás körülményeire. A napsütésre. A szeretetre és az aggodalomra, ahogy útnak engedtek az otthoniak. Mindenre. Az örömről, ahogy indultunk. Az úton a gondolataimra, amiken gondolkoztam. Mindenre emlékszem. Addig a pillanatig, amíg a baleset történt. Aztán arra emlékszem, hogy a kórházban ideoda tologatnak, és ezért elszédültem, enyhén megemeltem magam a hordágyon, felnéztem, erőltlenül, éppen síró anyukám mellé értünk, mellette testvérem ült. Ekkor ébredtem tudatomra. Megkérdeztem: „mi történt?” Azt mondta: „balesetet szenvedtünk” – és zokogott tovább. Engem bevitték az ágyamhoz. Innentől fogva mindenre újra emlékszem. Csak a baleset maradt ki. Kirepültem a szélvédőn (állítólag 20 m-t). Az autó árokba borult, többször átfordult önmagán, totálkáros lett. Anyukám a kocsiba szorult, de a gépjármű csodával határos módon nem gyulladt ki, anyukám kisebb horzsolásokat szerzett. Apukám viszont velem egy kórházban az intenzíven volt, belső vérzéssel, életveszélyes állapotban.

A kórházban nem kelhettem fel, nem is tudtam volna. Nyakam köré pántot tettek. Gyerekek között voltam. Egy-kettőt egy függöny választott el. Később észrevettem a testemen az eddig ott nem lévő mély vágásokat. Ezek azok, amik a mai napig emlékeztetnek engem erre a balesetre. A fejemen a sok szilánk, itt-ott kiállt a testemből az üveg, a fém, amelyek szép lassan, később véresen beszáradván leváltak testemről. Ahogy kizuhantam a kocsiból, a szélvédőből kerültek rám. Egy héti voltam a kórházban. Az utolsó

napokban már nagyon jól voltam, fenn jártam, nem szédültem. Hazarendedtek. A szomszéd bácsi vitt haza, anyukámmal, autóval. Emlékszem, amikor újra beültem az autóba, rémület fogott el. Előtte még sohasem éreztem ezt az érzést. Pánik. Ki akartam szállni. Félttem. Sosem félttem az autótól, már vezettem is. Szerettem vezetni. Én lettem volna az első magyar női autóversenyző. Félelmeimet azzal küzdöttem le, hogy tudtam, a szomszéd bácsi az egyetlen a világon, akiben apukám után megbízom. Nagyon kedves, meleg hangjával végig beszélt hozzám az úton. Lassan vezetett. Ez vigasztalt engem. Így értünk haza.

Otthon megint kóválygós és gyenge lettem. A gyerekorvos még két hétig nem engedett iskolába. Teljes nyugalmat rendelt el. Az osztálytársaim eljöttek hozzám, otthonomba meglátogatni. Nagyon szerettek. Akkor még nem tudtam ezzel mit kezdeni, így derült ki előttem, hogy mennyire szeretnek, mindent megmutattam nekik, az összes házi állatomat, kedvenc játékaimat. A szomszédok hónapok múltán mondták: „csak most kezd visszatérni a színed”. A pánikroham később, a közlekedési eszközökön még sokáig úrrá lett rajtam. Szorongani kezdtem, amin sokat dolgoztam. Kb. két év múlva önmagától elmúlt a pánikbetegségem. Soha többé nem félttem járművön, csak a magasságtól és a zárt kicsi tértől, például liftben, vagy nagy nyílt terektől. Ettől az időtől úszni is kezdtem, és évekig gyógytornáztam, mert a balesetben három csigolyám összezsúszott, ami miatt orvosi rendeletre a balettot abba kellett hagynom.

Öt évvel később, 1992. november 2. hajnalán, 16 éves koromban kétszer GM (Grand Mal egész agykérget érintő nagyroham) típusú eszméletvesztéses rozzullétem volt. Ezt később az orvosok erre az autó-

balesetre vezették vissza. **Édesapám azon a hajnalon azt hitte, meghaltam.**

Két óriási pofonnal akart magamhoz téríteni, de semmit nem reagáltam az erős ütéseire. Szüleim nem tudták mi történt velem, meg voltak győződve róla, hogy végem. Elképzelni se tudták mi bajom lehet. Ők többször is láttak másoknál epilepsziás rozzullétet, később elmondták: nálam nem az volt. Nem voltak rángásaim. Ha hasonlították valamihez, akkor ahhoz, hogy a halál szélén voltam. Sőt, ők azt látták, hogy már halott vagyok.

Azonnal hívták az orvost, mentőt. Kórházba szállították.

Én, amíg nem voltam magamnál azt éreztem, hogy zuhanni kezdek, egy fekete végtelen lyukba, spirálban, lefelé. Valójában végig „magamnál voltam”. Tudtam, hogy meg fogok halni és a halál bugyraiba szálllok. Ebben a tudatállapotban minden erőmmel azon voltam, hogy életben maradjak. Küzdöttem az életemért, hogy ne zuhanjak lefelé. Elképesztő, borzasztó és reménytelen küzdelem volt. Tudtam, ha zuhanni hagynám magam meg fogok halni. Ki segíthetne nekem? Rettenetes volt látnom azt a sivár, élettelen sötétséget szellememben. Félelmetes volt. Nem akartam meghalni, nem akartam a holtak hazájába kerülni.

Halálosan kimerültem ebben a küzdelemben, hogy életben maradjak. Ekkor tértem vissza, mint egy fuldokló, mintha kiemeltem volna a fejem a vízből, és láttam meg, hogy anyukám sír, fogja a kezem, fejem simogatja, ölében tart. Erőltlenül mondtam neki, amikor újra éreztem: „*megint jönnek értem, elvisznek.*” És megint elájultam. Újra küzdeni kezdtem az életemért, és zuhantam lefelé. A szívem összeszorult, szabályos fájdalmat éreztem anyukámért, hogy éreztem anyukám sír értem, miattam, utánam, és én nem tehetek semmit érte, nem lehetek vele, mert valami sűrű fekete masszába visznek el. Zuhanak. A mentő gyorsan értem

jött, megváltás volt számomra a kórház. (Később elmondták az orvosok, nem tudták mit tehetnének értem, akkora nyugtatót adtak injekcióban, amekkorát lovagnak szoktak, én meg csak 45 kg voltam. A nyugdíjas ügyeletes orvos később elmondta nekem, hogy soha egész életében nem látott még ilyen állapotban beteget, és akkor egyáltalán nem hitte, hogy megmaradok. Borzasztó jelzőkkel illette állapotomat, a sokat látott orvos). A kórházban reménykedtem, hogy itt talán segíteni tudnak rajtam. Erőtlenül feküdtem ezen az első napon, a kórházi ágyon. A kimerüléstől segítség nélkül, magamtól járni nem tudtam. És bennem a félelem egy szikrája nem volt, csak az a kérdés: mi történt velem?

Ezután az első éjjelen, itt a kórházban történt valami.

Ahogy így legyengülve feküdtem a kórházi ágyamon, azon gondolkodtam, hogy semmit sem tudok az életről. Itt fekszem, talán a halál kapujában. Besötétedett, eljött az éjjel. Sötét van a kórtermemben. A mellettem lévő ágyon alszik valaki. Fejemet nem tudom megmozdítani. Mi történhetett velem? Tudtam, hogy meg fogok halni. De hová kerülök? Van Isten? Mivel semmi erőm nem volt, halkán szóltanul azt gondoltam magamban, ami egy sóhajjal tört fel belőlem: „**Isten! Ha vagy! Segíts nekem!**” – szó szerint, ezt és így gondoltam és sóhajtottam magamban. Egy néma kiáltás volt ez részemről, mert többre nem telt. Majd becsuktam a szemem. Pár perc múlva, kinyílt az ajtó. Az éjszakai sötétségbe bevilágított a folyosó fénye. Egy fehér ruhás nő jött be. Az ajtót szép halkán becsukta. Újra sötét lett, mégis, érezni véltem a nőt. Tudtam, hogy itt van, és látom, pedig ki nem nyitottam a szemem. Odalépett az ágyamhoz, mellém. Halkan, csendesén. Majd nagyon finoman, a jobb arc felemre tette a kezét. Homlokomtól lefelé, nagyon szelíden, lassan és finoman végig simította az

arcomat, kezének tenyerét egészen az orrom előtt tartotta. Mozdulni se mertem. Tenyeréből áradó illatot, soha, sehol, se előtte, se utána nem éreztem. Mélyen magamba szívtam. Az volt a leggyönyörűbb illat, amit valaha éreztem. Annyira gyönyörű volt, hogy leírni nem tudom. Azt a szeretetet, ahogyan ez az ismeretlen nő engem szeretett, elmondani nem lehet. Ezután megfordult és kiment az ajtón. Én megilletődötten arra gondoltam: **Istenem – Te meghallgattad kérésemet! Élni fogok! Hiszen egy angyal járt nálam...**

Hosszú lábadozásom után, végül visszatérhettem a gimnáziumba tanulni. Az osztálytársaim még a kórházban is meglátogattak. A legnagyobb szeretettel és törődéssel voltak felém. Én lassan kezdtem újra tanulni. Onnantól fogva gyógyszer szedtem. Jobban voltam, erősödtem. Éjszakai rosszullétem többé nem volt, de éreztem, hogy már nem vagyok az, aki voltam, vagy, aki lehettem volna. Gyakorlatilag egy agyi infarktusom volt, amit túléltam. Nem gondoltam volna, hogy valaha teljes értékű ember leszek ezek után. A matematika különösen nehezen ment. Egyik évről a másikra éppen-hogy kettessel átmentem. Érdeklődési köröm az irodalomra és a művészetekre terelődött. A művészeti fakultáción ismerkedtem meg két hívó lánnyal (a monori baptista misszió keretében tértek meg). Ők Jézus Krisztusról kezdtek nekem beszélni. Itt heves ellenállásban ütköztek nálam. Én ugyanis ismerem a Bibliát. Ezoterikus vonalon sokat olvastam. A két hívó lány, sokszor sírva menekült el tőlem, mert nem tudták úgy forgatni a Bibliát, ahogy én kicsavartam a kezükből az érveiket. Viszont a személyükön keresztül áradó krisztusi békesség magával ragadott engem. **Akartam azt a békességet.**

Egy évig ismerkedtem a hitükkel. Aztán már az érettségire készültem. Erre az időszakra rendbe jött az egészségem. Erős, szép, okos és ked-

velt voltam. Az érettségire csak matematikából készültem fel külön, de végül azt is jó eredménnyel zártam (1 pont kellett volna az ötös érettségihez). Ezekért a jó eredményekért mind Istennek adtam hálát, mert az érettségire már megtért hívóként mentem, ugyanis egyszer az érettségi előtt, egy tavaszi nap, amikor fáradtan, de nem kimerülten hazaértem, bekapcsoltam a rádiót. Mária evangéliuma rockoperájából hallottam meg egy dalt, ahol Jézus mondja: „**Én vagyok az út, az igazság, és az élet.**” Kikapcsoltam a rádiót. Sírva térdepeltem le. Végre megértettem, annak a két lánynak az evangéliumi üzenetét. És akkor úgy éreztem Jézus Krisztus lábai előtt vagyok. Fény, békesség, öröm vett körül.

Megértettem, amit addig sehogyan sem tudtam megérteni, hogy bűnös vagyok. Kértem, az Ő bocsánatát a vétkeimre. Kértem, hogy legyen életem Ura. Úgy éreztem, amíg abban a pár percben a földön voltam, hogy Jézus lábai előtt, és az Ő angyalai előtt térdelek, földre borulva, éreztem a mennyei jelenlétét, hatalmát, illatát, kedvességét, megbocsájtását, kiküldését. Egy csodálatos pillanat volt. Kezdeti bűnbánó könnyeim, örömkönnyekké lettek. Megértettem az evangéliumot, megtértem. Jézus Krisztus nélkül soha többé nem akartam élni. Örökre elköteleztem magam Mellette. Kősziklára kerültem. Áldott legyen az Ő neve, amiért megmentett a sötétség birodalmából, amiért nem engedte, hogy azon az éjszakán meghaljak, hanem kiragadott onnan, és jelként a kórházba elküldte angyalát és később, azt a két hívó lányt, akik hirdették nekem az evangéliumot. Hallottam és hittem. Felismertem, Ő az én Uram, királyom.

Így tértem meg, és lettem Jézus Krisztusban hívó, 1994 tavaszán. 1995. szeptember 16. napján 19 évesen merítkeztem víz alá, baptista szertartás szerint, teljes hitemmel Jézus Krisztusnak ajánlva életemet.

Azt az Igét kaptam bemelegítésre: „Az Igaz ember pedig hitből él, aki pedig meghátrál, abban nem gyönyörködik a lelkem.” (Zsid 10,38)

„Így szól a Szent, az Igaz, akinél Dávid kulcsa van, aki megnyitja és senki be nem zárja, és bezárja és senki ki nem nyitja: Ismerem tettei-

det. Nézd, nyitott ajtót bízta rád, amelyet senki be nem zárhat. Bár kevés az erőd, mégis megtartottad tanításomat és nem tagadtál meg engem. Nézd, adok neked néhányat a sátán zsinagógájából, akik zsidóknak vallják magukat, pedig nem azok, hanem hazugok. Kényszerítem őket, hogy jöjjenek, lábad-

hoz boruljanak és ráeszméljenek, hogy szeretlek téged. Mivel megőrizted állhatatosságra buzdító ígémet, én is megőrizlek a megpróbáltatás órájában, amely eljön az egész földkerekségre, hogy próbára tegye a föld lakóit. Hamarosan eljövök.” (Jel 3,7-10)

Sz.B.

IRÁNYVÁLTÁS

Minden a 2015-ös év szeptemberi hónapjával kezdődött. Nagy izgalommal csomagoltam be a bőröndömet otthon, tudva, hogy 2 nap múlva elkezdődik az utolsó évem az egyetemen. Mások beszámolójából kiindulva, ebben az évben minden be fog sűrűsödni és szinte semmire nem lesz idő. Épp kezdtem magamban tudatosítani, hogy utolsó éves vagyok, amikor érkezett a felkérés, hogy nem lenne-e kedvem házicsoportot vezetni. Nagyon szerettem az egyetemi éveim alatt a házicsoportokat, ezért erre a felkérésre nem tudtam nemet mondani. De már lelki szemeim előtt láttam, hogy ezáltal sok időm el fog menni és még a szakdolgozat sehol, sőt, még a témám sincs kiválasztva. „Majd éjszakázok egy kicsit” – gondoltam akkor magamban.

Nagyon jó kis házicsoportunk alakult ki, sok vidámsággal és mély, építő beszélgetésekkel. Időközben kiderült a szakdolgozatom témája és a módszertana, így nekikezdehettem az írásnak. Valamikor februárban az „Államvizsga felkészítő” órán mondta a tanárnő, hogy lesz egy óra, amikor bemutatjuk a csoport előtt a szakdolgozatunkat, kicsit gyakorolva majd az éles bemutatóra is. A házicsoport-vezetés nagyon jól ment, de egyre jobban éreztem, hogy nem fogom befejezni a szakdolgozatomat annyira, hogy be tudjam mutatni a csoport előtt. Minden tavasszal szerveznek egy olyan hétvégét a házicsoport-

vezetőknek, ahol megoszthatják egymással tapasztalataikat, örömeiket és nehézségeiket és átadhatják a tudást a következő házicsoportvezető-jelölteknek. Ki lett jelölve két dátum és mivel az egyik dátum családi okok miatt lehetetlen lett volna, kizárásos alapon a másik lett. A gond csak akkor kezdődött, amikor kiderült, hogy a csoport előtti beszámolót a vezetőképzős hétvége utáni hétfőn reggelre kellett elkészíteni. Nem voltam meg teljesen a szakdolgozattal, ezért a tanárnő elfogadott egy tervet is a hiányzó részekről. Igen ám, de ahhoz, hogy egy tervet leírjak, kell legyen valami elképzelés. Nem volt. Teltek múltak a napok és elérkezett a péntek, amikor indultunk a vezetői hétvégére, de a bemutatóból semmi nem volt meg. Azt viszont határozottan tudtam és éreztem, hogy Isten most a hétvégi vezető-elvonuláson szeretne látni. Akkor már úgy voltam a dologgal, hogy lesz, ami lesz, utolsó évben ki akarom használni az időt, hogy együtt legyek a többi vezetővel.

A hétvégén nagyon sokat gondoltam a bemutatóra, de semmi hasznosítható nem jutott eszembe. Utolsó éjszaka viszont megtörtént a csoda: megálmodtam az egész bemutatót. Mindegyik slide-ot külön, mi legyen ráírva, hogy nézzen ki, mit mondjak közben. Az első dolgom felébredés után az volt, hogy papírra jegyezzem le az álomba látottakat. Ijesztő, mégis örömteli volt az a pillanat, amikor felidéztem az álmodom. Nem emlékszem, hogy előtte bármikor fel tud-

tam volna ennyire pontosan idézni egy álmot. Vasárnap este hazaérve 15 perc alatt készítettem el a bemutatómat.

A bemutató pillanatában csak fel kellett idézzem az álmot és máris több bátorság volt bennem. Megmagyarázhatatlan volt számomra, hogy hogy lehet megálmodni valamit ennyire precízen kidolgozva, amire akkor annyira nagyon szükségem volt. Mondanom sem kell, hogy teljes elégedettség volt a bemutatóval kapcsolatban a tanárnő részéről. Azóta Isten sokszor tanít arra, hogy ha neki adom az időm nagy részét, akkor ő kipótolja a hiányosságaimat. Megtanultam és persze még közben is tanulom, hogy Isten szól hozzánk, és most nem feltétlenül álmok által, de ő nincs elrejtve előlünk.

A mai rohanó világban sokszor képesek vagyunk azt gondolni Istenről, hogy csak az ősatyákhoz, apostolokhoz szólt. Talán a kishitűségünk az oka annak, hogy azt gondoljuk, hogy az Ő képessége megváltozott, kifogyóban van. Pedig ha őszinték leszünk, annyi szennnyel és fölösleges dologgal terheljük az agyunkat és ezáltal a lelkünket, hogy amikor Isten szól is, nem halljuk meg a világ hangos zajaitól. Talán az lenne a megoldás, hogy kicsit lejjebb tekerjük azt a hangertőt, ami a világból hallatszik, és jobban odafigyelünk Istenre és az Ő szelíd hangjára. Ilyen esetben rájövünk, hogy Ő ugyanaz, aki vezette az ősatyákat és kijelentette magát az apostoloknak.

Sipos Tábita

Az első prédikátorunk Egy évszázaddal Meyer Henrik után

Az evangéliumi közösségek közül háromnak is német anyanyelvű úttörő igehirdetője volt, de csak egyet temettek el hazai földdel, Meyer Henriket, aki magáról gyakran említette, hogy ő „az első magyarországi baptista prédikátor”. Halála előtt kilenc évvel kül- és belföldi pártfogói, a vele vitákban mellette és szemben állók tanácsára 1910-ben visszament Németországba, ahová a legjelentősebb gyülekezetek egyike hívta meg. Mondhatjuk, mihelyt megérkezett, levelet diktált Magyarországra. Füzeteiben, a tolmácsoknak szánt kéziratokban a levelek óriási száma mutatja, hogy ha a kint töltött 5 évből minden napra egy levelet számítunk, két évnél is többet töltött el a levelezéssel, hogy Kornyanak, és társainak írjon. 1915 végén Szabadi Ferenc Gusztáv egy udvarias, szép mondattal karácsonyra hazahívta, és ő már jött vissza. Boldogan töltötte Újpesten az ünnepeket, ahol akkor Gerwich György volt szolgálatban. Még 4 évet kapott Istentől. 1919 óta a sírkertet nemzeti panteonná változtatták, ezért került Budakeszire közös sírba a feleségével, Poelzig Annával.

Meyer Henrik és felesége, Poelzig Anna síremléke a budakeszi temetőben (Nemzeti Panteon)

Másként szól Meyer Henrik értékelése most, mint egykor. Látjuk lelki szemünkkel Meyer Henrik

győzelmi koronáját, amit bizonyosan megadott neki az Úr. Szerette nagyon ezt az országot és ennek soknemzetiségű hívő népeit. 1944-ben, egy fiatal késmárki német a naplójában leírta Budapesten, a Wesselényi utcai imaháznál, „mintha 'a mennyei Jeruzsálembe' érkeztem volna”.

Soha nem számolta meg a két vezető úttörő munkásunk, hogy mennyi azoknak a száma, akiket megkeresztelt. Legendák vannak róluk, amiket tettek, mondtak, mondhattak; esetleg, mondtak is. Számokkal azonban ezek nem összehasonlíthatók. Egyszer halottam egy óvást: „Talán azért nem, mert döghalál követte a számbavételt Dávid király seregében.” Sok versengés között nem versengtek a legértékesebbel, azt ajándékol kapták Istentől. Szolgálatuk nem volt „hiábavaló” (1Kor 15,58).

A pesti imaház és vele az óriási nagy baptisztérium 1887-ben készült el. Meyer Henrik és 6 év múlva Kornya Mihály már ezreket baptizált. Meyer addig a lakásában egy németországi vízmelegítő berendezést szereltetett föl. A legelső hitvallókat szabad térben, a hajnali pirkadat előtt merítette alá. Később a vidéki hívőket, ahogy mondta, a „keresztelt keresztyéneket” alapos meghallgatás után saját lakásában, erre a célra használt medencében, kellemes vízben merítette be hitük vallomására. Miután egyre többen találtak bizonyágtévőkkel, bibliaterjesztőkkel, úttörő vándorprédikátorokkal, elindultak Jézus Krisztus nyomában „a Jordán felé” tömegesen. Legtöbben gyalog érkeztek. Zárándok útjuk Budapest felé minden égtájról népes volt. A fővárosban Meyer és egy tolmács hallgatta meg őket. A légkör izzott az érzellem dús, történetektől. Alkalmas

Meyer Henrik
1842-1919

fehér ruhákat helyben kölcsönöztek. Nem volt korhatár, de a régi anyakönyvek tanúsága szerint a java korúak mellett a 13 éves fiatal hitvallók szavait is figyelembe vette az akkori testvéri közösség.

Miről szóltak Meyer prédikációi? Bár a Biblia valamennyi könyvéből beszélt, legtöbbször az Efézusi levélből merített, amiből kiadott egy kis könyvet, majd 2 újabbat is. Mindegyik címében szerepelt a „Gondolatok...” kifejezés. Minden apostoli iratnak van karaktere, az efézusinak a spiritualitása jellemző. Örökké aktuális a békesség, a szeretet, a hit és a kegyelem (6,23-24), amit örökségként kaptunk az apostoli időktől, és az első prédikátorunktól. A hazai baptista missziótörténelem erre emlékeztet mindnyájunkat.

Szebeni Olivér

JÓ PÁSZTOR
Kiadja: JÓ PÁSZTOR ALAPÍTVÁNY

PMB 12. PK 60.255/2002/4.
Számlaszám: 11742252-20061533
OTP Bank Rt. • Adószám: 18696619-1-13
Tel.: 06-20/886-0845
Levelezési cím: 1431 Budapest, Pf. 171
E-mail cím: jopasztor@baptist.hu
www.jopasztor.baptist.hu
Felelős szerkesztő és kiadó:
Dr. Almási Mihály
Irodalmi szerkesztő: Gerzsényi Sándor
Rejtvényt szerkesztő: Dr. Sajben Klára
Nyomás: Mátyus Bt. • HU ISSN 1786-268X

A külmisszióért Cserepka János (1919–1999)

Cserepka János
misszionárius-lelkipásztor

A modern külmisszió atyjának nevezett angol cipész, *William Carey* (1761–1834) misszionárius most Indiában ellenszenves, sőt megtevesztett milliók szemében negatív, gyűlölt történelmi tény. Évtizedekig tartotta magát nálunk is a vád: „Előbb a külmissziósok, aztán a fegyverek és a gyarmatosítás”.

Volt egy magyar fiatalember, aki ezt egészen másként gondolta, és élete fő céljává tette a külmissziót. Amikor semmi kilátása nem volt vágyai teljesedésének, világnak indult, kivándorolt szeretett hazájából, hogy misszionárius legyen. „Fegyver” – más, mint a Biblia – soha nem volt a kezében. Kereskedelmi vénája nem volt, idegen nyelveket nem tudott. Teljesen esélytelenül ment neki az ismeretlennek 1956-ban, az év utolsó napjaiban. Kalkó József barátja és lelkészpartnere javasolta: „Most menj, ha valóban akarsz. Az Úr legyen veled!”

Felesége, dr. Ilonka Margit, egy

Cserepka János és dr. Ilonka Margit
menyegzős képe (1956)

erdélyi prédikátor orvos lánya, úgy tűnik mindenben pótolta a hiányait. Ám ennek a megítélése mellett fel kell vetnem egy nagyon teoretikus tény, hogy ugyanis a hit, az üdvösségre alkalmasság, éppúgy, mint az elhivatottság nem sajátítható el tanulással. Nem lelkészi diploma teszi az embert elhivatottá. A hit isteni ajándék, csak, sajnos nem szoktunk ráfigyelni a karizmák között.

Az üdvösség Jézus Krisztus kegyelmi műve és ezzel egyetért valamennyi protestáns. Az elhivatottság pedig titokzatos csoda. (Miért, éppen én? – Erre egyetlen érintett sem mondta még, hogy ő aztán tudja!) Mindez sokszorosan vonatkozik Cserepka János testvérünkre, aki szülőhelyének díszpolgára lett. A külmisszió, mint egzisztencia, életcél – a frissen alkalmazott fogalom szerint modell – mind érvénytelen. A külmisszióért néhány nyugati állam hívő népe óriási pénzeket áldozott, de a hatvanas években oda jutottunk, hogy aki külmisszióba menne, annak gondoskodnia kell önmagáról. Úgy vált a „gyarmatosítás” eszközévé, hogy közben „gyarmatosodott”, és beilleszkedett a befogadó társadalom szegényeinek osztályába. Ahol kaszt volt, ő kaszton kívüli maradt. Ahol meghódított lakosság élt, ott fehér bőrszíne miatt nem ő gyűlölt, hanem őt gyűlölték. Ha Isten gondviselése megtartotta, akár sofőr lehetett az orvosnő felesége mellett, hogy ketten bemutassák az élő Krisztust. Nem voltak „jogaik”, csak önként vállalt kötelességeik. Nem volt fix jövedelmük, minden napjuk áldozat volt. Honnan teremtette elő a misszionárius szükségletei fedezetét, maradt kettőjük titka: Az Úr és az övé. – Ezt az életművészetet, persze nem tanították sem a szakszervezeti szemináriumokban, sem a Villá-

nyai úti pártfőiskolán.

Cserepka János testvér nem volt erdélyi, amint sokan mondták nekem. Viszont élt ott, és sokat látott, tanult közöttük. Egy erdélyi prédikátor Aradon ezeket a szavakat mondta: „Erdélyben magyarnak nehéz. Hívő magyarnak kétszer olyan nehéz. Komoly hívőnek, aki meri Jézus Krisztust Megváltójának hirdetni – „az már testvér, – életveszélyes volt.” Cserepka János hozta először Magyarországra a romániai lepratelep hírét. Ő beszélt először a HIV-vírussal fertőzött kisgyermekről, és a mélyszegénységben tengődőkről. Amikor a csillogóbb világba került, nem felejtette el a panasz, a sírás, és a kesergés hangját.

Élemedett emberként jött „haza”

Dr. Almási Mihály egyházelnök elismerő
díszoklevelet ad át Cserepka János
misszionárius-lelkipásztornak,
a Baptista Teológiai Akadémia ünnepi
ülésén 1996-ban

Pesterzsébetre. Az érkezése hírére elmentem, hogy találkozam vele. Az új, gyönyörű imaház ajtaja előtt, az utcai bejárat felé kitért karral közelített felém, és a nevemet mondta. Jól öltözött volt és vidám. Boldog és reményteljes szavakat mondott nekem, akivel 32 évvel később újra találkozott, a bolíviai Cochabamba utáni tartózkodás áldott éveinek számtalan külmissziós tapasztalatával.

Szebeni Olivér

• ÚJ KÖNYV! • ÚJ KÖNYV!

Szebeni Olivér: A Kiskunság hívői

Néhány sort közlünk a bevezetőből.

„Kiskunság protestáns lakossága már a XIX. század első felében hallhatott az evangéliumi ébredésről. A mai Bács-Kiskun megye déli részén 1840-ben alapította meg egy egészen fiatal iparos, *Hencsey Lajos* és két másik szakmabeli hívő társa a nazarénus gyülekezeteket, amelyek a századfordulógig hihetetlen gyorsasággal növekedtek. A húszéves lakatosnak nem sok ideje volt már, de ő az életéből hátralévő kevés, mindössze négy évét az evangélium hirdetésére áldozta. A tanításon kívül megírta a felekezet alapvető téziseit, majd kiment Svájcba, és 24 éves korában ott zárult le földi pályafutása. Ő volt a magyarországi nazarénizmus alapítója.

Ezt követően, 1873-ban, *Meyer Henrik* ideérkezésével indult a baptista misszió hazánkban. A nazarénusok az Alföld déli részén és a mai Szerbia területén terjedtek igen gyorsan, a baptisták viszont a teljes Kárpát-medencében végeztek gyülekezetszervező munkát. A két evangéliumi közösséget eleinte azonosnak gondolták, és ez nem volt véletlen. A tanításaik sokban egyeztek. A korabeli egyházi és világi publikációkban egynek vélték a két evangéliumi közösséget. Mai szemmel ez már egyértelműen téves, mivel semmiféle kapcsolatot nem ápoltak egymással. Lelkiségüket vizsgálva viszont sok a meglepő hasonlóság. Kutatómunkánk százhetvenhét esztendő folyamatait vizsgálja a Kiskunságban, amiről *Petőfi Sándor* költeményt írt, ahol megvetette lábát az evangéliumi ébredés, ahol gyülekezetek alakultak, és ahol most egy önkéntes temetőgondnok sírkereszteket állít. A könyv mondanivalójának három fő eleme a Kiskunság szépsége, több felekezet hitéleti hasonlósága, és egy temetőgondnok önkéntes értékmentő munkája. Negyedik elemként fűződik a témához egy lelkész házaspár munkája az evangéliumi misszióba.

Vizsgálódásaink során kitekintünk más tájakra, felekezetekre, egyházakra és az aggasztó napi eseményekre is. A kitekintések a realitásokra szorítkoznak.

Az elhanyagolt, gazos temetőktől, ahol néhai hittestvéreink sírját buja növényzet fedte, gondolatban elzarándokoltunk több ezer kilométerre is, hogy feltárjuk az őket is eltető szellemi azonosságokat. A kegyelettel erősödik az identitástudatunk, mert felidézhetünk többféle hívő testvéri közösséget, és elképzelhetjük a szabadságharc utáni küzdelmes sorsukat. A sírokat évtizedekig nem gondozta senki, az elhunytak személyét elfelejtette mindenki. De Isten nem így akarta. Fölhasználta néhány egyáltalán nem közeli férfi igyekezetét, jó szándékú munkáját, hogy föltáruljon az elfelejtett közösség. Teljesüljön a kezdeményező gondolata: „Aki megbecsüli a múltját, az érdemli meg a jelenét.”...

Terepmunka a Kisszállás Rohoda pusztán. Egy régi temető föltárása.

Tiegelmann Sándor az elkorhadt fakereszteket saját kezével készített újakkal cseréli ki és feliratozza. Emelt a temetőben egy stációsorozatot, kerítést, kaput készített. A régi temetőnek újra van forgalma. A sírokon elhelyezett új virágcsokrok arról beszélnek, hogy egyre több ember érdeklődik a temető felől. Nem kér senkitől egy fillért sem, de sokaktól kap segítséget a munkához. Önként végzi adódó feladatait, nemcsak a fizikai munkát, hanem a szervezési feladatot is. Egyszerűes intézmény, hogy az ott egykor élő keresztény emberek, felekezeti kötődésüktől függetlenül, utolsó földi emléküket jelzőit megkapják.

Európa, hallod? Magyarországon valaki kereszteket állít!

Ezt a páratlan cselekedetet méltatom és ismertebbé teszem a könyvemben.”

Akik szeretnék a könyvet megrendelni, keressék a Szerzőt! (Szebeni Olivér, tel: 06-20/236-2163; e-mail: szeboliver@gmail.com)

– a szerk. –

Isten megtapasztalása az életemben

2016 tavaszán egy műtétre indultam a tatabányai kórházba. Előző év szeptemberében költöztem Tatabányára, hogy az ottani gyülekezetplántálásba, evangélizációs munkába egy éven keresztül bekapcsolódjak. Körülbelül márciusban mentem először vizsgálatra a háziorvoshoz, mert ismétlődően nem éreztem jól magamat, aki egyből továbbküldött a kórházba. A kórházban a vizsgálatokra írtak ki, amik végül megállapították, hogy daganatos betegségem van. Nem lehetett tudni, hogy rossz- vagy jóindulatú, így azt sem, hogy milyen kezelésre lesz szükség a jövőben, ami biztos volt, hogy műtétre volt szükség minél hamarabb.

Aznap, mikor mentem a kórházba a műtétre, borús volt az idő, de azóta is emlékszem, hogy egy szivárvány volt az égen. Nem emlékszem, hogy valaha láttam volna nagyobb szivárványt, mint akkor. Ez Isten kegyelmére emlékeztetett, a szövetségre, amit az özönvíz után Noéval és minden élőlényel kötött. Ahogy Luther írta, ha Isten az ember gonoszságának megfelelően cselekedne, akkor a pusztító özönvizet soha nem kéne megszakítania, mégis úgy döntött, hogy megkegyelmez nekünk, és ennek jele a szivárvány.

Mikor megérkeztem a kórházba, a megfelelő osztályba felmentem, és kérték a papírjaimat. Ekkor jöttem rá, hogy nincsenek nálam az aláírt vizsgálati papírok, mert otthon hagytam azokat. Ez az én hibám volt, a hanyagságom, vagy talán feledékenységem miatt nem voltak nálam. A kórház számítógépein minden adat, minden papír és eredmény elérhető volt, ami a vizsgálatokról készült, de nem volt rajtuk a hitelesítő aláírás, ami elvileg szükséges a műtéthez. Az osztályvezető főorvos, aki épp ott volt, mondta, hogy így nem fognak megműteni, ami azt jelentette, hogy hazamehetek, és aztán egy

későbbi időpontot kapok, talán jövő hétre, vagy esetleg azutánra. Ez a helyzet ijesztő volt nekem, mert bár tudtam, hogy hibáztam, és a főorvos döntése jogos volt, ugyanakkor azt is tudtam, hogy minél tovább marad bennem a betegség, annál rosszabb lesz. Nem tudtam pontosan, hogy milyen következményei lehetnek, de azt tudtam, hogy a tünetek első észlelése után csak néhány héttel fordultam orvoshoz, ami után néhány hét megint eltelt a műtét tervezett időpontjáig.

Ebben a helyzetben felhívtam édesanyámat, aki szintén orvos, és elmondtam neki, hogy úgy tűnik, hogy nem fognak megműteni. Édesanyám egy szelíd ember, aki ha lehet, akkor kerüli a konfliktusokat, konfrontációkat, most viszont azt kérte, hogy adjam a főorvost. Úgy emlékszem, hogy eleinte nem akartam adni, mert nem láttam értelmét, de végül mégis odaadtam. Néhány percig beszéltek csak, a főorvos közben érthetően zaklatott volt, de a beszélgetés végére mégis azt mondta, hogy lesz műtét.

Számomra ez a történet Krisztus kegyelmes közbenjárására emlékeztet. Egy képre gondolok, ahogy a menny kapujába érkezem, és kéri a papírjaimat. Ekkor észreveszem, hogy nincsenek meg a papírjaim, ezért nem fognak beengedni. Hibáztam, bűnös vagyok, aminek jogos következményét vállalnom kell. Ekkor Krisztus megjelenik és azt mondja, hogy majd Ő beszél a kapuőrökkel. Az édesanyám egyszerre a szülőm, aki szeret engem, aki hajlandó képviselni engem, és egyszerre főorvos, akinek tekintélye van, és tekintéllyel tud képviselni egy másik orvos előtt. Krisztus valódi ember és valódi Isten, ezért lehet valódi közbenjáró Isten és ember között, és az Ő érdeméért és közbenjárásáért lehet szabad utam Istenhez.

(T.M.)

Gerzsenyi Sándor: P U S Z T A

Gyermekkorom óta „Kánaánban” élek. –
Mikor a középső hegyről körülnézek,
Mindenfelől komor, nagy pusztákat látok.
Vadállatok lakják, gonoszság és átok.
Életutam olykor puszták felé hajlott.
Kemény támadás és próbatétel várt ott.
Megjelent a sátán, gonoszul kísértett. –
De vittem az Igét: a fegyvert s a vértet.
„Ha Isten fia vagy...” – Nálam is így kezdte.
Mert ő a Bibliát igen jól ismerte.
Ajánlatokat tett és nagyokat ígért.
Kenyerem száraz volt. Szomjaztam a vízért.
Majd ő mindent megold. Hallgassak szavára.
De én emlékeztem Jézusom hangjára:

Maradj hitben szilárd, s ő elfut előled!
Különben oroszlán-préda lesz belőled.
Juda Oroszlánja – oltalmam, pártfogóm!
Vallást teszek róla tüzesen, lángolón.
Menekülj, Lucifer, vissza, a pusztába!
Gyertyádat elfújja ég és föld Királya.
Isten népe ma is – a pusztán keresztül –
Kánaánba jut, ha hite meg nem rendül.
A sivatagban is patakok erednek.
Szomjazók ihatnak, éhezők ehetnek.
Lelkem, ha időnként a pusztában járnál,
Ne légy a viharban szélingatta nádszál.
Asztalt terít néked – kenyérrrel és vízzel.
Áldás nyugszik rajtad, ha az Úrra nézel.

ÚJ KÖNYV! • ÚJ KÖNYV! • ÚJ KÖNYV!

Gerzsenyi Sándor: A KESKENY ÚT VÁNDORA

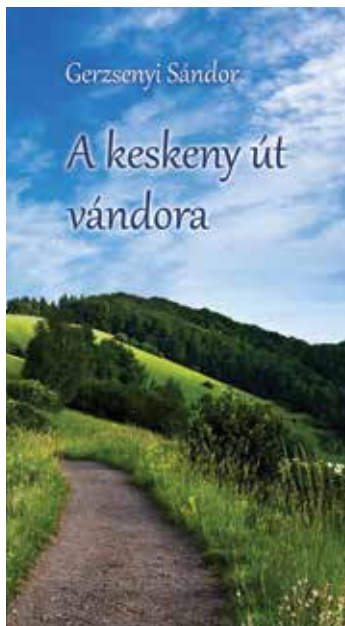
Szerzői kiadásban jelent meg Gerzsenyi Sándor legújabb könyve 2018 végén, a szerző 85. születésnapja alkalmából. Részletek az előszóból:

„Olyan családba születtem, ahol szüleim már rajta jártak a keskeny úton. Édesapám baptista lelkipásztor volt, édesanyám pedig egy nagyon buzgó, átadott életű pásztorfeleség. Öt gyermekük (mi sem természetesebb ennél!) szintén az ő hitvallásuk szerint szocializálódtunk, hívő családban, buzgó hívő gyülekezetben.

Nekem ráadásul még az is megadtott, hogy katolikus elemi iskolába járhattam. Az imaházzal szemben volt ez az iskola, melynek egy terme egyúttal kápolnaként is működött. Oda járt át a szomszédos településről a plébános, hogy vasárnaponként és egyházi ünnepnapokon misézzen. Természetes volt, hogy a ministránsok azok a kis elemisták voltak, akik a legkeresztényibb módon beszéltek és viselkedtek. Emlékszem, én is ministráltam. Amikor eljött az ideje a miserendben, finoman megráztam a csengőt, mise előtt és után szépen keresztet vetettem, és mondtam a kötelező imaszavakat és –mondatokat.

Odahaza nálunk a legtermészetesebb volt, hogy családi áhítattal kezdtük a napokat. Énekeltünk, ígét olvastunk, megbeszéltük az üzenetet, majd egyenként imádkoztunk. Gyakran előfordult, hogy apuka elővette a hegedűjét, és közismert énekeket játszott, mi pedig tapsolva, kacarászva énekeltünk torkunk szakadtából.

Nem voltam megkeresztelve, természetesen, de ott-hon sokszor megbeszéltük, hogy ha eljön az ideje, én is fogom kérni a bemejtésemet. De addig folyamatosan rajta kell maradnom a „keskeny úton”. Tudtam, mi az: bibliai tanítás szerint élni, s ha mégis botladozom,

bűnbánatot tartani, bocsánatot kérni és haladni tovább az úton. – Az ottani gyülekezetben (Noszvaj) már kis-koromban aranymondásokat, verseket mondtam a testvérek előtt, nagy bátorsággal szavaltam. Legtöbbször édesanyánk írt nekünk rövid versikéket, és mi az örömmel hallgató testvériség előtt elmondtuk az „üzenetet”. Később rátértünk az ifjúsági újság, a Hajnalcsillag aranyos és szeretett verseire...

A megtérésemre, bemejtésemre Gyulán került sor, annak a Körösnek a vizében, melyben Kornya Mihály is bemejtkezett valamikor. Hivatalosan és valóságosan akkor léptem rá igazán és valóban a keskeny útra teljes átadottsággal, visszavon-

hatatlanul.

Nem túl régen kiderült, hogy van szívem. Ezt a sebészprofesszorok közelről megtapasztalhatták, amikor kézbe vették kioperált szívemet, és „nagyjavítást” végeztek rajta. Túléltem, Isten kegyelméből. Aktív lelkipásztorként hatvanegy esztendőn keresztül szorgoskodtam, voltam az örök jó Pásztornek egyik földi bojtárja. Most már kezdek elfáradni. Mi sem bizonyítja ezt egyértelműbben, mint az a tény, hogy a baptista szeretetház lett utolsó földi otthonom.

Innen már egészen élesen ki lehet venni az örök város körvonalait. Dicsőség Istennek, hogy hitem keskeny útja pontosan oda vezet, az aranykapuhoz!”

A könyvben versek és prózák váltogatják egymást, emlékezések, bizonyágtételek, mély átéléssel és humorral.

A könyv iránt érdeklődők hívják Gerzsenyi testvért, a 06-20/886-2687-es baptifon számon.

– a szerk. –

A JÓ PÁSZTOR megtalálható az interneten is:
www.jopasztor.baptist.hu

GYEREKREJTVÉNY

Kedves Gyerekek!

A mostani rejtvényben egy növény neve található, amelyhez egy bibliai történet kapcsolódik. Mi ez a növény, és milyen történet kapcsolódik hozzá?

A helyes megfejtést küldjétek be a címünkre:
Jó Pásztor Szerkesztőség, 1431 Budapest, Pf. 171.

Beküldési határidő: 2019. március 31.

A feladványt készítette: Dr. Sajben Klára

1						Perzsa király Dániel könyvében
2						Az izráeliták vezetője Mózes után
3						Az ő szolgája volt Géházi
4						Ebben a városban élt Tábita
5						Izsák felesége
6						Tanítvány, akit Kósziklának is hívtak
7						A nyelvek összezavarodásának helyszíne
8						Jákób második fia
9						Ő volt az, aki csalással szerezte meg az atyai áldást
10						Éli főpap egyik fia
11						Ebben a városban élt Zákheus

Az előző feladvány helyes megfejtése:

BETLEHEMI ISTÁLLÓ

Itt született meg az Úr Jézus. (Lk 2,1-18)

Helyes megfejtést küldtek be:

Tóth Napsugár (Fadd), Lukovszki Balázs (Domoszló), Vári Tímea (Kiskőrös), Sinkovicz Lili (Bp.), Sinkovicz Áron (Bp.), Sinkovicz Eliza (Bp.), Jóföldi Kata Lilla (Órbottyán).

Gratulálunk!

Túrmezei Erzsébet : A legnehezebb kérés

„Legyen meg a Te akaratod!”
 Ha elkerülnek gondok, bánatok,
 Könnyű kimondani. De ha nehéz
 Órák jönnek, s az öröm ködbe vész?
 Ha a szív vérzik, a lélek zokog,
 Ha éjszakának tűnnek nappalok,
 Eltördelni mégis a mondatot,
 Hogy „legyen meg a te akaratod!”?

Inkább sikoltanék: „Atyám, ne, ne!
 Miért kell ennek így történnie?!”
 Szívem keserű lázadásba jut,
 Ha érthetetlen előtte az út.
 Sírva tesz fel kínzó kérdéseket:
 „Én Istenem, hát ez a szeretet?!”

Aztán elcsitul: „Bocsáss meg, Atyám!”
 Te szeretsz engem híven, igazán.
 Kinban vergődő szívvel is tudom:
 Te vezetsz engem a legjobb úton.
 Ellenemre is véghezviheted,
 De szívem attól nem lesz csenedesebb.
 Taníts meg hát szívből kiáltani
 Ne csak szájjal, de szívvel mondani:
 „Ahogy te akarsz, ne ahogy én!”
 A békeség csak így lesz az enyém.

Lehet az út tövises, meredek,
 Amerre vezetsz, bátran mehetek.
 S mindennapi kérésem az marad:
 „Add, hogy csupán Téged kívánjalak!”

„Legyen akaratod”, ha nap nevet.
 „Legyen akaratod”, ha éj temet.
 Legyen most és mindörökké! Igen!
 Fogd meg a kezem, fogadd el a szívem!
 Ha utam célját el is takarod:
 Hiszek! Legyen, ahogy Te akarsz!

KVÍZKÉRDÉSEK

Kivonulás Egyiptomból és a pusztai vándorlás

A feladványt készítette: Dr. Sajben Klára

Beküldési határidő: 2019. március 31.

A helyes válaszok mellé kérjük beküldeni a pontos ígehely megjelölést is.

Címünk: Jó Pásztor Szerkesztőség, 1431 Bp. Pf. 171.

- Miért kerülőúton, a Vörös-tenger felé és a pusztán át vezette Isten a népet Kánaán felé?**
  - Hogy elpusztuljon a fáraó serege
  - Hogy ne hogy visszaforduljon a nép, ha harcot lát a filiszteusoknál
  - Hogy kiválasztódjon, kik az érdemesek a Kánaánba való bejutáshoz
  - Hogy elkerüljék Súr pusztáját
- A vándorlás során a szomjas nép megérkezett Mára, de nem tudták meginni az ottani vizet, mert keserű volt. Mit tett Mózes?**
  - Esőt kért Istentől, és az esővel megtölthették edényeiket
  - Rácsapott a sziklára, és egy forrás fakadt ott
  - Beledobott egy fát a vízbe, amitől a víz ihatóvá vált
  - Kijelölt 12 embert (minden törzsből egyet), és kutatókat küldött velük
- Mi volt annak a pusztának a neve, ahol Isten fürjeket és manna-t adott a népnek?**
  - Élim pusztája
  - Szín pusztája
  - Moáb pusztája
  - Súr pusztája
- Hogyan találkozott Mózes újra a feleségével és fiaival az Egyiptomból való kijövetel után?**
  - Elment az apósához, hogy magával vigye őket
  - Egy kereskedőkaravánhoz csatlakozva érték utol Izrael népet a pusztában
  - Áron és Mirjám kíséretében érkeztek
  - Mózes apósa vitte el őket Mózeshez
- Milyen munkát végzett Mózes Midján pusztájában?**
  - pásztorkodott
  - földet művelt
  - apósának, aki Midján papja volt, segített a papi szolgálatban
  - a munkások felügyelője volt
- Melyik NEM volt a tíz csapás része?**
  - három napig tartó sötétség
  - jégeső
  - aszály
  - békák
- Melyik hegyen jelent meg Isten Mózesnek az égő csipkebokorban?**
  - Sinai
  - Hóreb
  - Ararát
  - Nébó
- Mennyi időt töltött Mózes a hegyen, amikor Isten a Tízparancsolatot adta neki kőtáblákra vésve?**
  - Hat nap
  - Hét nap
  - Negyven nap
  - Hat hónap
- Mi volt annak a helynek a neve, ahol az izraeli kémelek lemetszettek egy szőlővesszőt egy hatalmas szőlőfűrttel?**
  - Eskól-völgy
  - Kidron-völgy
  - Beér-Seba
  - Kármel hegy
- Hány éves korában halt meg Mózes?**
  - 72
  - 80
  - 100
  - 120

Az előző feladvány helyes megfejtése:

1 – c (Mt 4,18); **2 – b** (Jel 22,2); **3 – d** (1Móz 25); **4 – b** (Bír 9 szerint Jótám egy lemészárolt család legkisebb gyermeke volt, aki megmenekült); **5 – a** (Ez 37,1-2); **6 – d** (1Móz 31,19); **7 – c** (2Móz 31,18); **8 – c** (2Móz 6,20); **9 – a** (Rúth és Eszter könyve); **10 – b** (Jel 3,16); **11 – d** (Dán 3,1-3); **12 – a** (Jn 1,47); **13 – b** (Jel 8,1)

Helyes megejtést küldtek be:

Mészáros Lajos (Maglód), Karácsony Demeterné (Ebes), Szutor Józsefné (Bp.), Sziráki Borbála (Bükkszercs) és további 64-en. Lásd a keresztretjvény-megfejtők névsorában a csilaggal jelölt neveket.

Gratulálunk!

1	2	3			4	5	6	7		8	9	10	11	
12				13						14				
15			16		17					18				
19			20	21					22				23	
24		25		26			27		28		29			
30			31		32	33		34		35			36	
		37		38			39		40			41		
42	43				44		45		46					
47					48		49		50					
51			52			53		54		55			56	
		57			58		59		60	61		62		
63	64			65		66		67		68			69	
70			71				72			73	74			
75						76		77				78		
											79			

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtendő igevers a függőleges 1, függőleges 39 és a vízszintes 4 alatt található. Megfejtendő az igevers és az igehely.

Az igevers és a rejtvényben szereplő nevek az új fordítás szerint kerültek beírásra, az ettől való eltérést külön jelezzük.

Vízszintes:

1. A házastársam apja **4.** **A megfejtendő igevers harmadik része** 12. Abraknővény 13. Férfi, aki Mefibósetre vigyázott – az első mgh-n ékezetthiánytal. 14. Vizsgálati eredmény 15. Mózes testvére – az első magánhangzón ékezetthiánytal. 17. Haza 18. Saulék ezen a vidéken is keresték a szamarakat 19. Japán és portugál autójel 20. Hegy, melynek tetején megfeneklett a bárka 23. Becézett női név 24. ÁAB 26. Állatok lakhelye 27. Téli sporteszköz 29. A hamuban van! 30. Irán betűi keverve 32. Pára! 34. Multság – ford. 36. A gallium vegyjele 37. Kút, melyet Izsák Gerár és Rehobót között ásott 40. Dávid hűséges katonája, aki elkísérte Dávidot Saul táborába is – Kár. ford. 42. Sém egyik fia 44. Amerikai „rendben” 46. Orosz férfinév – ford. 47. Az ígéret földje 49. Áron legfiatalabb fia 51. Oroszország leghosszabb folyója 52. Ézsau másik neve 54. A csontok és izmok közötti szalag 55. R-rel a végén: Hóseás próféta felesége 57. Bála egyenemű betűi 58. Útós hangszer 60. Az Audi sportautója 62. Semmi, nulla angolul 63. K-val az ele-

jén: huncut, csintalan 66. Babilonban a Baltazár nevet kapta 69. A dúló egyik fele 70. Rebeka apja 72. Táncot jár 73. Később 75. Vágó – ford. 76. Ebben a pusztában lakott Izmael felnőtt korában 78. BĀŪ 79. Nyíl betűi keverve

Függőleges:

1. A megfejtendő igevers első része 2. Damaszkuszi folyó, Naamán gyógyulása kapcsán említi a Biblia 3. A dobozban van! 4. Ézsau felesége volt 5. A völgy neve, ahol Ákánt megköveztek 6. Király, a Sziddim-völgyi csata egyik résztvevője 7. Török autójel 8. Pénzzé tesz 9. Jákob felesége volt 10. K-val az elején: kinézet 11. Hozzád tartozik – ford. 16. A nátrium vegyjele 21. Görög betű 22. Hamát királya Dávid idejében 25. Ennek a vidéknek volt a királya Óg 28. Bal betűi keverve 29. Fiatal nő, aki a hajlott korú Dávidot gondozta 31. Hágár fia 33. Szlovák igenlés 35. Hegycsúcs Mozambikban – ford. 36. Gyom 38. Kain unokája 39. A megfejtendő igevers második része 41. Tengerparti síkság Palesztinában 43. Az egyik testrész 45. Csigafajta 48. Ezen a földön telepedett le az első magánhangzón ékezetfőlősleggel 53. Megvalósítási forma 56. Erre a földre menekült Mózes az egyiptomi férfi megölése után 57. Ebben a városban állította fel Jeroboám az arany borjuszobrot 59. Ő vezette a Sisera elleni győztes harcot 61.

Személyes névmás 64. Mókusszerű rágcsló 65. Vágóeszköz 67. Angol nem 68. Elem! 71. Kúszik páros betűi 74. Ezékiás király anyja 76. Ludolph-féle szám 77. Szolmizációs hang

Beküldési határidő: 2019. március 31.

A rejtvényt készítette: Dr. Sajben Klára

Az előző rejtvény helyes megfejtése:

„Békességet és nem romlást tervezek, és reményteljes jövőt adok nektek.”
(Jer 29,11)

Helyes megfejtést küldtek be:

Mihály Sándor* (Szada), Serestyén Gyula* (Debrecen), Mihályné Fonyódi Eszter* (Bp.), Martonné Szlepák Margit* (Tahitótfalu), Bató Pál* (Dunaharaszti), Lomjanszki Jánosné* (Órbottyán) Sáfri János (Pécel), Pető Albertné* (Budakeszi), Horváth Béláné* (Szada), Nuszbaum Ferencné* (Gödöllő), Tóth István* (Dunakeszi), Tulkán Péterné* (Kétegyháza), Jámbor Ferencné* (Debrecen), Lisztes András* (Albertirsa), Farkas Gyuláné* (Csengőd), Gulyás Ernőné* (Bp.), Gyaraki Mihályné* (Bp.), Tóthné Szűcs Csilla* (Bp.), Petrik Ádámné* (Órbottyán), Bolemányi Jánosné* (Kiskőrös), Hégyel Béláné* (Békés), Marton Elemér* (Lénárdaróc), Székely Irén* (Bp.), Barát Imréné* (Nyíregyháza), Kovács Sándorné* (Miske), Laczkovszki Jánosné* (Bp.), Nagy Sándorné* (Berettyóújfalu), Szirbucz Mihályné* (Kétegyháza), Simon Zoltánné* (Bp.), Káldi Istvánné* (Szentmártonkáta), Polányi István* (Bp.), Tóth Antal* (Bp.), Kissné Kovács Valéria* (Hajdúböszörmény), Laskovicsné Pintér Etelka* (Isaszeg), Grósz Györgyné* (Kétegyháza), Hégyel Ferenc* (Dunaharaszti), Vajda Jánosné* (Orgovány), Dajka Péter* (Mikepércs), Bató Tiborné* (Ócsa), Barta Gyuláné* (Mezőkövesd), Gaál Miklósné* (Tard), Török Sándor* (Debrecen), Nyári I. Lászlóné* (Kaposvár), Varga Lajosné* (Isaszeg), Némethné Tóth Eszter* (Kaposvár), Sóvágó Antal* (Hajdúböszörmény), Kerekes Irma* (Hajdúsámson), Vári Györgyné* (Kiskőrös), Zóka Benjámin* (Pécs-Hird), Kovács Sándorné* (Kiskőrös), Vincze Jolán* (Domoszló), Hodoszó Jánosné* (Méhkerék), Ilyésné Katona Ibolya* (Pécel), Szegedi Gyuláné* (Kiskőrös), Schmal Henrikné* (Balatonszemes), Lomjanszkiné Torgyik Zsuzsanna* (Kiskőrös), Marton András* (Bp.), Polányi Károlyné* (Bp.), Spangenberg Rudolf* (Kömlőd), Dan János* (Békés), Gyaraki Lászlóné* (Békés), Döme Károlyné* (Zirc), Kovács Imréné* (Bp.), Kustán Jánosné* (Dunaújváros), Forrás Ferenc (Bp.), Csábi Marietta (Nógrádmegyer), Krizsanyik Mária (Nógrádmegyer), Csörsz Mihály (Bükkzsérc), Kiss Antal (Gyula)

Könyvjutalomban részesült:

Gaál Miklósné (Tard), Sóvágó Antal (Hajdúböszörmény), Barta Gyuláné (Mezőkövesd), Nyári I. Lászlóné (Kaposvár), Sziráki Borbála (Bükkzsérc)

Gratulálunk!

Jutalmukat postán küldjük el.